

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/59/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614218485
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7614218485.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu SEMOS, s.r.o. so sídlom v Prešove, Budovateľská č. 48, IČO: 31 686 320, proti žalovanému BÓGL a KRÝSL, k.s., so sídlom v Prahe 5, Hlubočepy, Renoirova 1051/2a, konajúca na území SR prostredníctvom organizačnej zložky BÓGL a KRÝSL, k.s. - pobočka, so sídlom v Bratislave, Seberíniho č. 1, o zaplatenie 500.000,- € s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 5.1.2016, č.k. 11C/257/2014-132 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uznesenia uviedol, že predmetom konania je žaloba o zaplatenie 500.000 eur s prísl., uznesením č. k. 11C/257/2014-106 zo dňa 21.1.2015 bolo žalobcovi na jeho žiadosť priznané oslobodenie od súdnych poplatkov vo výške 50 %, a Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 9.10.2015 č.k. 9Co/143/2015-120 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Súd následne dňa 7.12.2015 vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu vo výške 15.000 eur s poukazom na položku 1a/ sadzovníka súdnych poplatkov. Zároveň vo výzve žalobcu poučil, že ak v stanovenej lehote súdny poplatok nezaplatí, bude konanie zastavené. Výzvu na zaplatenie súdneho poplatku žalobca prevzal 10.12.2015, avšak v stanovenej lehote súdny poplatok nezaplatil. Po právnom posúdení podľa § 5 ods. 1 písm. a/, § 10 ods. 1, 3 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, súd zastavil konanie, keďže súdny poplatok z návrhu, ktorý bol žalobcovi vyrubený, nezaplatil.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov náhradu trov nepriznal, lebo konanie bolo zastavené.

Proti uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) OSP v spojení s § 221 ods. 1, písm. f) O.s.p., t.j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, podľa § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ustanovením § 221 ods. 1, písm. h) O.s.p., t.j., že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, podľa § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Poukázal, že súd prvého stupňa v odôvodnení uznesenia, ktoré bolo napadnuté odvolaním odkazuje na skôr vydané uznesenie, ktorým bolo žalobcovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov vo výške 50 %, pričom podľa názoru žalobcu obidva rozhodnutia sú nezákonné, lebo nerešpektovali základné práva žalobcu priznané mu Ústavou Slovenskej republiky a Listinou základných práv a slobôd, keď priznali

oslobodenie od platenia súdnych poplatkov vo výške 50%. Účastník - žalobca spĺňa všetky podmienky podľa ust. § 138 ods. 1 O.s.p., aby mohol byť oslobodený od povinnosti platiť súdny poplatok, nakoľko nejde o svojvoľné a zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, čo napokon súd prvého stupňa v uznesení ani nenamieta a odôvodňuje to aj pomery žalobcu. Znenie zákona označuje subjekt, ktorý môže byť oslobodený od platenia súdnych poplatkov ako účastníka, pričom žalobca má za to, že ním môže byť tak fyzická ako aj právnická osoba. Žalobca sa domáha svojich práv na príslušnom súde, spor súvisí, resp. je následkom tragickej udalosti - pádu mostnej konštrukcie pri Kurimanoch, v dôsledku ktorej vznikli žalobcovi škody a táto tragédia vyvolala celkovú reťaz nepriaznivých následkov pre žalobcu. Žalobca bol nútený pristúpiť k reštrukturalizácii, aby aspoň čiastočne riešil kopyce sa problémy a škody, pričom tento proces bol zavŕšený uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 1R/4/2013 zo dňa 21.10.2013, ktorým konajúci súd potvrdil reštrukturalizačný plán žalobcu a ukončil reštrukturalizáciu dlžníka. V dôsledku týchto udalostí bol nútený žalobca uplatniť svoje práva na súde, nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva a teda je splnená prvá podmienka stanovená zákonom pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Pokiaľ ide o druhú podmienku, a to majetkové pomery žalobcu, aj táto podmienka je u žalobcu splnená. Kvôli vyššie uvedenej tragickej udalosti sa žalobca totiž nachádza v nepriaznivej ekonomickej situácii, ktorá mu neumožňuje riadne si plniť svoju poplatkovú povinnosť. Svoju nepriaznivú situáciu si žalobca nezavinil sám, ani k nej neprispel. Má za to, že súd by práve pri takýchto výnimočných situáciách mal brať zreteľ na špecifickosť a ojedinelosť situácie, ktorá vznikla a vyvolala reťazovú reakciu u jednotlivých zúčastnených. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17. mája 2012, sp. zn. 8Sžf/48/2011, kde sa presne uvádza, že kritérium podnikateľa a s tým súvisiaceho podnikateľského rizika nepôsobí absolútne, má svoje limity spočívajúce práve v zohľadnení okolností, ktoré vyvolali nepriaznivú - ťaživú finančnú situáciu. Ďalej odvolateľ poukázaním na ďalšiu aktuálnu judikatúru v prejednávanej veci dôvodil, že vzhľadom na povahu podnikateľskej činnosti, stav a štruktúru majetku, platobnú schopnosť žalobcu, charakter sporu a výšku súdneho poplatku je dôvodne preukázané, že v ich dôsledku nemôže splniť poplatkovú povinnosť, resp., že ju od neho nemožno spravodlivo požadovať. Podľa rozsudku Súdného dvora Európskej únie zo dňa 22. decembra 2010 C-279/09, Zb. s. 1-13849, body 59 až 62, vzhľadom na aktuálne, finančné a majetkové pomery žalobcu, ktoré mu neumožňujú zaplatenie súdneho poplatku, požadovanie poplatku a následné zastavenie konania z tohto dôvodu by znamenalo odopretie súdnej ochrany len z dôvodu neuhradenia súdneho poplatku a zároveň by to viedlo k odopretiu spravodlivosti žalobcovi. Podporne uviedol tiež Nález Ústavného súdu SR z 25. novembra 2010, sp. zn. IV. ÚS 387/2010, kde je vyjadrené, že ak je účastníkovi konania v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje to taký zásah zo strany štátu do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného mu v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako aj porušenie čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a podľa povahy buď vec vrátil vec na ďalšie konanie, alebo by vo veci sám rozhodol tak, že priznáva žalobcovi celkové oslobodenie od súdnych poplatkov vo výške 100 %. Predložil odvolaciemu súdu aktualizované znenie tlačiva na oslobodenie od súdnych poplatkov, na základe ktorého požadoval nanovo preskúmať situáciu a podmienky pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Odvolací súd podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania a v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 213 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia v intenciách podaného odvolania dospel k záveru, že postupu prvostupňového súdu v konaní a ani jeho rozhodnutiu nemožno vytknúť pochybenia, zakladajúce záver o naplnení dôvodov odvolania.

Ako vyplýva z obsahu spisu, súd prvého stupňa na žiadosť žalobcu uznesením 11C/257/2014-81 zo dňa 9.12.2014 prvýkrát rozhodoval o tomto návrhu a priznal žalobcovi oslobodenie od súdneho poplatku vo výške 50 % pri prihladnutí na jeho pomery, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.2014. Voči tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie, avšak nebolo podané včas a súd prvého stupňa návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania nevyhovel uznesením zo dňa 21.1.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 21.2.2015. Vzhľadom k tomu, že žalobca pri podaní odvolania predložil novovyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (právnická osoba), súd opätovne preskúmal finančné a majetkové pomery žalobcu a opätovne dospel k záveru, že jeho pomery neodôvodňujú priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatku v plnej výške. Aj proti tomuto uzneseniu bolo podané

žalobcom odvolanie, pričom krajský súd uznesením 9Co/143/2015-120 zo dňa 9.10.2015 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a stotožnil sa s dôvodmi tohto rozhodnutia. Následne súd prvého stupňa vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu výzvou zo dňa 7.12.2015, pričom žalobca súdny poplatok v stanovenej lehote nezaplatil, preto bolo konanie zastavené a rozhodnuté aj o náhrade trov konania účastníkov.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zák.č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia právoplatným uznesením súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku poplatková povinnosť v celom rozsahu zaniká.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa položky 1a Sadzobníka súdnych poplatkov z návrhu na začatie konania ak nie je ustanovená osobitná sadzba je súdny poplatok z ceny (úhrady) 6 %, najmenej 16,50 eura.

Podľa § 10 ods. 6 citovaného zákona ak v lehote na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku je podaná žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a súd aspoň čiastočne oslobodenie prizná zrušuje sa uznesenie o zastavení konania. Ak došlo len k čiastočnému oslobodeniu súd vyzve na zaplatenie súdneho poplatku v takom rozsahu, ktorého sa oslobodenie týka.

Ako vyplýva zo znenia § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb., poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu na začatie konania a takto vznikla poplatková povinnosť aj žalobcovi. O návrhu žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov bolo rozhodnuté už dvomi uzneseniami a obidvomi bolo priznané žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 50 %. Odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že majetkové pomery a finančná situácia žalobcu sa posudzuje pri vzniku jeho poplatkovej povinnosti a tak ju aj posudzoval súd prvého stupňa, keď priznal žalobcovi oslobodenie v rozsahu 50 % z dôvodov, s ktorými sa stotožnil v odvolacom konaní aj odvolací súd. Napriek právoplatnému rozhodnutiu o priznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov žalobcovi v rozsahu 50 % a napriek výzve súdu prvého stupňa žalobcovi na zaplatenie takéhoto súdneho poplatku, žalobca súdny poplatok nezaplatil, preto súd prvého stupňa správne vec právne posúdil a konanie vo veci samej pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil. Odvolací súd poukazuje, že o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov bolo právoplatne rozhodnuté, pričom sa vzala do úvahy situácia v dostatočnom časovom období od vzniku poplatkovej povinnosti a nie je možné opätovne posudzovať pomery žalobcu po uplynutí relatívne dlhého času od podania návrhu, kedy finančná situácia žalobcu bola taká, že odôvodňovala len 50% oslobodenie od súdneho poplatku a vo zvyšnej časti mal povinnosť žalobca súdny poplatok uhradiť. Pokiaľ tak neurobil, vystavil sa riziku zastavenia konania vo veci samej, čo sa napokon aj stalo rozhodnutím súdu prvého stupňa. Nie je možné pripustiť, aby žalobca opakovane v dlhom časovom rozsahu požadoval a podával návrhy na oslobodenie od súdnych poplatkov len s odôvodnením, že mu nepriznaním oslobodenia bol odmietnutý prístup k súdu.

Súd prvého stupňa správne rozhodol aj o trovách konania, keď v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie je prípustné.